

Hodnocení bakalářské práce Jana Kaňky *Biblické aluze ve vybraných poetických sbírkách Jana Zahradníčka*.

Autor si zvolil téma - dosti obtížné - vzhledem k vlastní názorové orientaci i k zájmu o básníka, z plurálu v názvu práce přistoupil (po dohodě se mnou) k jisté změně a soustředil se (kromě biografie J. Zahradníčka) na interpretaci biblických aluzí jednoho ze Zahradníčkových poválečných textů – La Saletty.

Představena je životní „křížová cesta“ J. Zahradníčka a s jistou naléhavostí analyzována a interpretována La Saletta, „*mozaika názorů na poválečný svět a postojů k němu*“ a „*předobraz toho, co má přijít s nástupem komunistického režimu*“ (s. 29), v části ústřední se práce soustředí na interpretaci biblických aluzí v Zahradníčkově skladbě a usiluje o přiblížení se podstatě jejího poselství a tedy k jejímu porozumění a pochopení. Při své interpretaci autor vždy představí část textu Zahradníčkovy skladby, k jeho možnému výkladu vychází především z textů Bible, evangelií, příběhů nebo podobností v ní uváděných, analogiemi je pak text aplikován na současný stav světa a měl by sloužit jako výzva či „návod“ k návratu k stavu prvotnímu, čistému, ryzímu, výchozímu.

Zahradníčkova skladba může být čtena jako prostý protiklad světa, jemuž vládne Satan, jako básnická polemika s pochybující Panychidou VI. Holana, jako manifest křesťanství, usilující o návrat k archetypálním hodnotám Písma, jako urážka, výsměch a výzva k ignorování mnoha jistě dobře míněných poválečných aktivit, či jako výzva k aktivnímu odporu proti nim (tak byl text zřejmě vykládán Zahradníčkovými soudci) i jako kultivovaná antologie pokory, prostoty a čistoty, v nichž by se měl pohybovat „člověk nepolitický“ atd.

Kaňkovu interpretaci možno vnímat jednak jako cudnou zprávu o jeho soubojích s protivenstvími „tohoto světa“ a o jeho vlastní cestě k Bohu, jednak jako svědectví o pokoře, s níž přistupuje ke čtení jednoho z nejbolestnějších a nejsilnějších textů poválečné domácí literatury a usiluje se **dočíst** k jádru jeho sdělení či poselství. Pravdou však zřejmě provždy zůstane, že La Saletta nemůže být cele pochopena a s největší možnou měrou věrohodnosti interpretována, bude-li vykládána mimo vztah k dobovému rozložení – zejména politických – sil, mimo společenský kontext druhé poloviny 40. let nebo bez zřetele k aktivitám některých katolicky orientovaných autorů zejména v období tzv. druhé republiky, ostatně v zahradníčkovském „peklu“ se po r. 1945 ocitli i mnozí Zahradníčkovi blízcí přátelé (a nejen Halas, Holan, Hrubín), ale také mnozí, kdož dokázali zvážit „věci minulé“ a předvídat „věci příští“.

Jakkoliv autor analyzuje pouze část Zahradníčkovy skladby, smysl práce je zřetelně naznačen a lze kdykoliv pokračovat v jeho dalším hledání – jedinečnost Zahradníčkova osudu, jeho osobnostní postoje, jež prokázal, jeho charakterové vlastnosti, jež osvědčil v komplikované době, jsou součástí textu, k jehož plnějšimu porozumění autor práce zve její čtenáře.

Práce je napsána se značným zaujetím, kultivovaně, doporučuji ji k obhajobě a navrhuji klasifikovat jako výbornou.

V Plzni 11. 5. 2014

Jiří Staněk

